

**Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania
Rodziny w Mieście Zielona Góra
na lata 2012 – 2014
za 2013 r.**

Zielona Góra maj 2014

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. ZAŁOŻENIA	4
II. REALIZACJA PROGRAMU	5
1. Realizacja celu operacyjnego <i>Wspieranie form organizacji wolnego czasu służących umacnianiu więzi rodziny</i>	5
2. Realizacja celu operacyjnego <i>Wsparcie dla rodzin w opiece i edukacji dzieci i młodzieży</i>	9
3. Realizacja celu operacyjnego <i>Wsparcie w opiece nad dzieckiem i młodzieżą jako profilaktyka zdrowotna na rzecz poprawy jakości życia</i>	12
4. Realizacja celu operacyjnego <i>Profilaktyka wspierania prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz praca z rodzinami w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym</i>	13
5. Realizacja celu operacyjnego <i>Interdyscyplinarna praca z rodzinami niewydolnymi wychowawczo, zagrożonymi odebraniem dziecka</i>	15
6. Realizacja celu operacyjnego <i>Wspieranie kadr zajmujących się pomocą rodzinom</i>	17
III. PODSUMOWANIE	18
IV. WYKAZ REALIZATORÓW I PARTNERÓW REALIZUJĄCYCH PROGRAM, DO KTÓRYCH WYSŁANO ANKIETY	20
V. WYKAZ REALIZATORÓW I PARTNERÓW REALIZUJĄCYCH PROGRAM, KTÓRZY WYPEŁNILI ANKIETY	22

Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny w Mieście Zielona Góra
na lata 2012 – 2014 za 2013 r.

WSTĘP

Na podstawie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej* uchwałą nr XXXIX.315.2012 Rady Miasta Zielona Góra z dnia 20 listopada 2012 r. przyjęto Program Wspierania Rodziny w Mieście Zielona Góra na lata 2012 – 2014 zwany dalej Programem. Jego koordynowanie i monitorowanie powierzono Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Zielonej Górze. Sprawozdanie z realizacji Programu za 2013 r. pozwoli na uzyskanie informacji o stanie realizacji celów operacyjnych programu.

Sprawozdanie z realizacji Programu zostało opracowane w oparciu o kwestionariusz ankiety, którą wysłano do instytucji, placówek i organizacji działających na terenie miasta Zielona Góra. Spośród 49 wysłanych ankiet, wypełnioną ankietę odesłały 32 podmioty, ponadto 6 podmiotów wskazało, że nie realizują zadań z zakresu Programu Wspierania Rodziny, natomiast jeden podmiot podał, że prowadzi ewidencję działań, na podstawie których mógłby uzupełnić ankietę. Wykaz podmiotów, do których skierowano ankietę oraz wykaz podmiotów, które odpowiedziały na ankietę znajduje się na końcu sprawozdania.

I. ZAŁOŻENIA

Program wpisuje się w takie dokumenty, jak Strategia Polityki Społecznej na lata 2007 – 2013 przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 13 września 2005 r. oraz Strategia Polityki Społecznej Województwa Lubuskiego na lata 2005 – 2013, jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Zielona Góra na lata 2012 – 2020.

Adresatami Programu są rodziny mieszkające na terenie miasta Zielona Góra. Dla celów Programu przyjęto definicję rodziny wskazaną w art. 16 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* określającą rodzinę jako „osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”. Nadmienić należy, że takie rozumienie rodziny nie zakłada konieczności występowania instytucjonalnej formy małżeństwa ani więzi pokrewieństwa. Rodziną nazwana zostanie natomiast każda grupa osób, która wykazuje cechy pozostawania we wspólnym gospodarstwie domowym.

Celem głównym Programu ustanowiono wielopłaszczyznowe wsparcie rodziny w wypełnianiu swoich funkcji. Wsparcie to ma polegać na kształtowaniu prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny, tworzeniu nowych form pomocy rodzinie, aktywizowaniu społeczności do harmonijnej współpracy na rzecz rodziny oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Założono, że cel główny będzie realizowany w oparciu o następujące cele operacyjne:

1. Wspieranie form organizacji wolnego czasu służących umacnianiu więzi rodziny.
2. Wsparcie dla rodzin w opiece i edukacji dzieci i młodzieży.
3. Wsparcie w opiece nad dzieckiem i młodzieżą jako profilaktyka zdrowotna na rzecz poprawy jakości życia.
4. Profilaktyka wspierania prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz praca z rodzinami w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym.
5. Interdyscyplinarna praca z rodzinami niewydolnymi wychowawczo, zagrożonymi odebraniem dziecka.
6. Wspieranie kadr zajmujących się pomocą rodzinom.

II. REALIZACJA PROGRAMU

1. Realizacja celu operacyjnego *Wspieranie form organizacji wolnego czasu służących umacnianiu więzi rodziny*

Zagłębiając się w literaturze traktującej o rodzinie i jej współczesnych przemianach coraz częściej spotkać się można z niezależnością członków rodzin w spędzaniu czasu wolnego, oddawania się ulubionym zajęciom i pasjom w oderwaniu od rodziny. Zanikowi ulega funkcja rekreacyjno-towarzyska rodziny. Tymczasem wspólne rozwijanie pasji i zainteresowań, wspólne spędzanie czasu wolnego sprzyja nawiązywaniu relacji rodzinnych, które scalają i umacniają rodzinę. Ponadto organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży pozwala na rozwinięcie bądź ukierunkowanie ich zainteresowań, a przede wszystkim pełni szeroko rozumiane funkcje profilaktyczne zapobiegając popadaniu przez dzieci i młodzież w konflikty z prawem.

Analizując dane uzyskane za pomocą ankiet należy stwierdzić, że zielonogórska rodzina posiada szeroki i bezpłatny dostęp do atrakcyjnych form wypoczynku, a zadanie realizowane było przez wiele podmiotów. Przede wszystkim zielonogórska rodzina przez cały rok ma dostęp do festynów, pikników, imprez tematycznych oraz imprez wynikających ze świąt kalendarzowych. Podmioty organizujące bezpłatnie czas wolny rodzin to m.in. Fundacja Bezpieczne Miasto (6 imprez), Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej (3 imprezy), Towarzystwo Przyjaciół Dzieci (1 impreza), Zielonogórska Spółdzielnia Mieszkaniowa (3 imprezy) oraz Zielonogórski Ośrodek Kultury (9 imprez). Działania mające na celu integrację rodzinę poprzez organizację imprez były podejmowane również przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach projektu „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez Miejski Ośrodek Pomocy w Zielonej Górze”, w ramach którego zorganizowano koncerty muzyczne i przedstawienia teatralne (7) oraz imprezy tematyczne i kalendarzowe (6). Nadmienić należy, że palcówką działającą w zakresie organizacji imprez jest Młodzieżowe Centrum Kultury i Edukacji „Dom Harcerza”, które w ciągu każdego roku organizuje szereg imprez dla dzieci, w których biorą również rodzice podopiecznych. Liczne imprezy dla rodzin organizowane są także przez Zielonogórski Ośrodek Kultury. Z pewnością tak szeroka i bezpłatna oferta festynów i imprez sportowo-rekreacyjnych pomaga w integracji rodziny, umacnianiu jej więzi i poprawie stylu życia.

W ramach działań podejmowanych na rzecz umacnianiu więzi rodzinnych w mieście Zielona Góra Miejski Ośrodek Sportu w 2013 r. objął wsparciem 140 rodzin wielodzietnych poprzez program „Rodzina na piątkę”, w ramach której rodzice z co najmniej 3 dzieci do 28 roku życia za każde dziecko do 2 godzin pobytu na basenie płacą 5 zł. Rozważając o możliwościach spędzenia aktywnie czasu wolnego przez rodziny wielodzietne nie można pominąć Zielonogórskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, która w ramach Spółdzielczego Domu Kultury „Nowita” organizuje półkolonie letnie i zimowe oraz cykl spotkań pod nazwą podwórkowe lato zapewniają dzieciom, również z rodzin wielodzietnych, aktywny wypoczynek.

Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny w Mieście Zielona Góra
na lata 2012 – 2014 za 2013 r.

W ramach prowadzenia placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w Zielonej Górze dostępna jest duża ilość miejsc, gdzie dzieci mogą spędzić czas wolny, odrobić lekcje i poprawić wyniki w nauce, rozwijać zainteresowania, nabywać umiejętności radzenia sobie ze stresem i agresją, uczyć się zdrowego stylu życia. Wspieranie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży jest realizowane głównie poprzez przekazywanie środków na ich prowadzenie, dofinansowanie zatrudnienia specjalistów, organizowanie wypoczynku letniego i zimowego, dożywianie dzieci oraz doposażenie świetlic. Placówki wsparcia dziennego prowadzone w ramach realizacji zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej mają za zadanie zapewnienie dzieciom warunków do odrabiania lekcji, pomocy w nauce, organizacji czasu wolnego oraz posiłku. W pracy pedagogicznej niezwykle istotna jest współpraca pomiędzy rodziną a wychowawcą placówki, włączanie rodziców w działania organizowane przez świetlice, podczas których mają możliwość nabywać lub korygować umiejętności opiekuńcze i wychowawcze. W ramach realizacji zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej w Zielonej Górze w 2013 r. zawarto 17 umów na prowadzenie 17 placówek wsparcia dziennego dla 273 dzieci.

Ponadto w Biurze Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzona jest grupa dzieci przedszkolnych „Kubuś Puchatek” oraz grupa młodzieży szkolnej „Pracownia Twórczych Poszukiwań”. Dzieci zamieszkujące na terenie miasta Zielona Góra mogą uczęszczać również na zajęcia popołudniowe w Młodzieżowym Centrum Kultury i Edukacji „Dom Harcerza”, gdzie mają możliwość udziału w takich zajęciach różnorodnych zajęciach artystycznych oraz rozwijających zainteresowania intelektualne.

Należy nadmienić, że Fundacja Bezpieczne Miasto wspierała zielonogórskie świetlice w ramach realizowanych programów profilaktycznych. Formy wsparcia obejmowały: poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne, zakup materiałów dydaktycznych, edukację w zakresie praw człowieka, udzielania pierwszej pomocy, organizowania warsztatów artystycznych, organizowanie zajęć socjoterapeutycznych.

Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny w Mieście Zielona Góra
na lata 2012 – 2014 za 2013 r.

Tabela 1. Wykaz placówek wsparcia dziennego w ramach realizacji zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej w Zielonej Górze w 2013 r.

L.p.	Podmiot prowadzący placówkę wsparcia dziennego	Nazwa placówki wsparcia dziennego	Adres placówki wsparcia dziennego
1.	Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej	światlica „Zielony Dom”	ul. Bema 34-32, Zielona Góra
2.	Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej	światlicowy oddział przedszkolny „Słoneczko z uśmiechem”	ul. Bema 34-32, Zielona Góra
3.	Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej	klub dla młodzieży „Alter Ego”	ul. Bema 34-32, Zielona Góra
4.	Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży	światlica opiekuńczo- wychowawcza „Odnaleźć swoje miejsce – odzyskać dzieciństwo”	pl. Matejki 2 a, Zielona Góra
5.	Ośrodek Integracji Społecznej	światlica „Wśród Aniołów”	ul. Prosta 47, Zielona Góra
6.	Parafialny Zespół Caritas Parafii p.w. Miłosierdzia Bożego	światlica - klub młodzieżowy „Alternatywa Młodych”	os. Kaszubskie 7, Zielona Góra
7.	Parafialny Zespół Caritas Parafii p.w. Miłosierdzia Bożego	światlica „Świetliki”	os. Kaszubskie 7, Zielona Góra
8.	Parafialny Zespół Caritas Parafii p.w. Najświętszego Zbawiciela	światlica „Światlica Marzeń”	ul. Chrobrego 8, Zielona Góra
9.	Parafialny Zespół Caritas Parafii p.w. św. Franciszka z Asyżu	światlica „Aniołkolatki”	ul. Kilińskiego 5, Zielona Góra
10.	Parafialny Zespół Caritas Parafii Podwyższenia Krzyża Świętego	światlica „Tęczowa Przystań”	ul. Aliny 17, Zielona Góra
11.	Parafialny Zespół Caritas Parafii rzymsko – katolickiej p.w. Świętej Jadwigi	światlica „Niezapominajki”	ul. Kościelna 9, Zielona Góra
12.	Parafialny Zespół Caritas Parafii rzymsko – katolickiej p.w. Świętej Jadwigi	światlicowy oddział przedszkolny „Smerfiki”	ul. Kościelna 9, Zielona Góra
13.	Polski Czerwony Krzyż	światlica opiekuńczo-wychowawcza „Wiewiórka”	ul. św. Cyryla i Metodego 9, Zielona Góra
14.	Polski Komitet Pomocy Społecznej	światlica „Złote Serca”	ul. Moniuszki 35, Zielona Góra
15.	Stowarzyszenie „Brat Albert Chmielowski”	światlica socjoterapeutyczna „Pod Słoneczkiem”	ul. Spawaczy 3 d, Zielona Góra
16.	Stowarzyszenie Penitencjarne „Patronat” Oddział w Zielonej Górze	światlica profilaktyczno-wychowawcza „Przygoda”	ul. Sikorskiego 26, Zielona Góra
17.	Stowarzyszenie Pracownia „Damy Radę ”	światlica Gniazdo	ul. Sikorskiego 24, Zielona Góra

Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny w Mieście Zielona Góra
na lata 2012 – 2014 za 2013 r.

18.	Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka	świątlica „Smyki są wśród nas”	ul. Kołłątaja 12, Zielona Góra
-----	---------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

W zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży organizowano także na terenie miasta kolonie i półkolonie dla dzieci i młodzieży z rodzin, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie według ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Na kolonie zorganizowane przez Lubuskie Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim Miejski Ośrodek Pomocy wytypował 220 dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym (3 turnusy). Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze dofinansował obozy i kolonie dla 12 dzieci na łączną kwotę 5.700 zł. Dzieci uczestniczyły również w koloniach i półkoloniach organizowanych przez Caritas (100 dzieci), Związek Lubuskich Organizacji Pozarządowych (20 dzieci), Polski Czerwony Krzyż (12 dzieci) oraz Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (308 dzieci). Nadmienić należy, że poza wypoczynkiem wyjazdowym w wakacje i ferie dzieci na terenie miasta Zielona Góra mają możliwość bezpłatnego skorzystania z zajęć organizowanych przez Młodzieżowe Centrum Kultury i Edukacji „Dom Harcerza”. Zajęcia o charakterze stacjonarnym w ferie i wakacje organizuje także Spółdzielczy Dom Kultury „Nowita” w Zielonej Górze. W ramach Programu Wyrównywania Szans Edukacyjnych Miasto Zielona Góra od kilkunastu lat wspomaga szkoły w zakresie organizacji czasu wolnego podczas ferii zimowych.

Podsumowując, rodzina zielonogórska może skorzystać z szerokiej oferty spędzania czasu wolnego, a dzieci i młodzież mają dostęp zarówno do placówek wparcia dziennego, jak i wypoczynku letniego oraz zimowego. Tak szeroka i bezpłatna oferta z pewnością przyczynia się do integracji rodzin poprzez umocnienie więzi rodzinnych, promuje zdrowy styl życia, pozwala na poprawę wyników w nauce i rozwój zainteresowań.

2. Realizacja celu operacyjnego *Wsparcie dla rodzin w opiece i edukacji dzieci i młodzieży*

W rejestrze żłobków i klubów dziecięcych prowadzących działalność na terenie Miasta Zielona Góra w 2013 r. było 14 wpisanych podmiotów zajmujących się opieką nad dziećmi w wieku do lat 3, z tego: 3 żłobki publiczne, 10 żłobków niepublicznych, 1 klub dziecięcy.

W 2013 r. do żłobków uczęszczało ogółem 685 dzieci (niepubliczne 285, publiczne 400), a do przedszkoli publicznych, niepublicznych oraz niepublicznych punktów przedszkolnych uczęszczało 4815 dzieci. W roku szkolnym 2013/2014 341 dzieci nie zostało przyjętych do żłobków, natomiast 87 do przedszkola. Do żłobka obecnie oczekuje na przyjęcie 275 dzieci.

Alternatywą dla rodziców dzieci do lat 3 jest funkcja dziennego opiekuna, taką formę opieki nad dzieckiem w 2013 r. świadczyło 2 opiekunów.

Rodziny w trudnej sytuacji finansowej mogą korzystać ze zniżek w odpłatności za pobyt dziecka w żłobku i klubie dziecięcym oraz u dziennego opiekuna na podstawie uchwały Rady Miasta Zielona Góra nr XVIII.144.2011 z dnia 30 sierpnia 2011 r. w sprawie opłat za pobyt dziecka w żłobku i klubie dziecięcym oraz u dziennego opiekuna. Zgodnie z § 9 wskazanej uchwały na wniosek rodzica dziecka rodzinę, spełniającą do 150 % kryterium dochodowego na osobę, zwalnia się z ponoszenia opłaty na drugie i kolejne dziecko za pobyt w żłobku lub klubie dziecięcym - w wysokości 50%, natomiast w myśl § 10 obniża się do 100 % opłatę za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym rodzinie niespełniającej kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, która znalazła się w trudnej sytuacji materialnej w wyniku następujących zdarzeń losowych:

- 1) śmierci jednego lub obojga rodziców;
- 2) nieuleczalnej lub ciężkiej, długotrwałej choroby jednego lub obojga rodziców;
- 3) ciężkiego wypadku powodującego trwały uszczerbek na zdrowiu jednego lub obojga rodziców;
- 4) pożaru lub zalania mieszkania;
- 5) zniszczenia, kradzieży z włamaniem, rabunku mienia rodziny;
- 6) klęski żywiołowej lub ekologicznej, której skutki dotknęły rodzinę;
- 7) innego zdarzenia losowego mającego wpływ na sytuację materialną rodziny.”

W celu zapewnienia szerokiego dostępu do edukacji przedszkolnej i wspierania rodziców w ich aktywności zawodowej, prowadzona jest polityka planowania miejsc, obserwacja statystyki urodzeń, elektroniczna rekrutacja, adaptowanie pomieszczeń i oferowanie rodzicom elastycznych godzin pobytu. W roku 2012/13 poprzez elektroniczny system rekrutacji zgłoszono do przedszkola 4018 dzieci. W roku 2012/2013 poniesiono znaczne koszty na cele edukacji przedszkolnej (zaadaptowano 2 pomieszczenia w Miejskim Przedszkolu nr 22 oraz 3 dodatkowe oddziały w Miejskim Przedszkolu nr 24 na łączną kwotę 153 tysięcy złotych).

W przedszkolach prowadzonych przez miasto Zielona Góra w 2013 r. wszystkie dzieci miały możliwość skorzystania z 5 bezpłatnych godzin realizowanej podstawy programowej. Każdy rodzic mógł dowolnie zmieniać liczę godzin pobytu dziecka w placówce w zależności od potrzeb. W ramach

Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny w Mieście Zielona Góra
na lata 2012 – 2014 za 2013 r.

---

pomocy rodzinom mającym dzieci w żłobkach i przedszkolach Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze w 2013 r. przeznaczył kwotę 122.105 zł na dożywianie, na opłatę stałą przeznaczono natomiast kwotę 21.085 zł. Nadmienić należy, że od 2014 r. rodzice do 8 godzin dziecka w przedszkolu nie ponoszą żadnych kosztów związanych z opłatą stałą.

W celu poprawy sytuacji materialnej rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej w 2013 r. 33 uczniów otrzymało wyprawkę szkolną. Nadmienić należy, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej udziela pomocy w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem na dofinansowanie do zakupu książek i artykułów szkolnych.

Niewątpliwie dużą nobilitacją oraz pomocą materialną dla uzdolnionych uczniów jest przyznanie stypendiów naukowych dla laureatów i finalistów olimpiad w szkołach ponadgimnazjalnych, w 2013 r. przyznano takie stypendia dla 63 uczniów.

W ramach wsparcia dla rodzin w opiece i edukacji dzieci i młodzieży w ramach organizacji czasu wolnego oraz poszerzania zainteresowań dzieci i młodzieży organizowano liczne olimpiady przedmiotowe, warsztaty, konkursy czy też przeglądy artystyczne. Zajęcia te było organizowane przez liczne podmioty, m.in. Lubuski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża, Wydział Oświaty i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zielona Góra, Zielonogórski Ośrodek Kultury, Wydział Oświaty i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zielona Góra, Młodzieżowe Centrum Kultury i Edukacji „Dom Harcerza”, Komenda Miejska Policji, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Fundacja Bezpieczne Miasto, Wojewódzka i Miejska Biblioteka um. C.K. Norwida, Lubuska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy. Oferowane przez powyższe podmioty zajęcia są bardzo zróżnicowane, została ich zrealizowana duża liczba, zatem należy uznać, że miasto Zielona Góra sprzyja rozwojowi zainteresowań dzieci i młodzieży.

Dążąc do wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży wprowadzony został Zielonogórski Program Wyrównywania Szans Edukacyjnych Dzieci i Młodzieży, który realizowany jest we wszystkich przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Miasto Zielona Góra oraz w kilku, dla których Miasto Zielona Góra jest organem dotującym (ogółem 63 placówki). Jest to pakiet bezpłatnych dla uczestników zajęć ponadprogramowych. Tygodniowo odbywa się średnio 380 godzin w ramach tego projektu. Organizowane są zarówno zajęcia mające na celu wyrównywanie wiedzy i deficytów uczęszczających na nie uczniów, jak również program ten proponuje szeroką ofertę zajęć sportowych i rozwijających dla dzieci szczególnie uzdolnionych oraz chętnych. Zielonogórski program wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży funkcjonuje od 2005 roku i cieszy się dużym zainteresowaniem.

Zielonogórski program wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży przewiduje organizowanie pakietu ponadprogramowych zajęć pozalekcyjnych o charakterze:

- dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych,
- zajęć o charakterze psychologiczno-pedagogicznych wspierających rozwój ucznia,
- dodatkowych zajęć rozwijających wiedzę i umiejętności,

Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny w Mieście Zielona Góra
na lata 2012 – 2014 za 2013 r.

- zajęć rozwijających zainteresowania, zamiłowania i uzdolnienia,
- zajęć o charakterze rekreacyjno-sportowym,
- zajęć kształtujących postawy przedsiębiorczości, podejmowania aktywności edukacyjnej i zawodowej i inne.

W ramach Zielonogórskiego Programu Wyrównywania Szans Edukacyjnych organizowane są między innymi zajęcia sportowo–rekreacyjne, mające na celu korygowanie wad postawy, doskonalące umiejętności z wybranych dyscyplin sportowych oraz inicjatywy promujące zdrowy styl życia. Program oferuje zajęcia pozalekcyjne, poszerzające wiedzę szkolną tj.: zajęcia matematyczne, polonistyczne, plastyczne, rekreacyjno-ruchowe, z zakresu nauki języków obcych, kompensacyjne, z zakresu przygotowania do sprawdzianu w klasach 6, do egzaminu gimnazjalnego czy do matury, jak również rewalidacyjne. Realizowane są także zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów. W ramach takich zajęć odbywają się między innymi: warsztaty astronomiczne, warsztaty teatralno – filmowe w j. francuskim, warsztaty prawnicze, warsztaty ekonomiczne, laboratorium fizyczne, koło dziennikarskie i inne.

Bezpłatne pakiety zajęć pozalekcyjnych oferował w 2013 r. również Zielonogórski Ośrodek Kultury, który posiadał w swojej ofercie 79 pakietów i objął wsparciem 1.300 dzieci.

Nadmienić należy, że wspieranie rodziny odbywa się także poprzez pomoc w dożywianiu dzieci w szkołach. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze w 2013 r. dożywianiem obejmował 586 dzieci, na łączną kwotę 331.984 zł, a pomocą w formie „szklanki mleka” 247 dzieci, na kwotę 7.406 zł.

Podsumowując cel operacyjny 2 *Wsparcie dla rodzin w opiece i edukacji dzieci i młodzieży* jest realizowany w szerokim zakresie w różnorodnych formach, obejmując jednocześnie swym działaniem dużą liczbę dzieci i młodzieży.

3. Realizacja celu operacyjnego *Wsparcie w opiece nad dzieckiem i młodzieżą jako profilaktyka zdrowotna na rzecz poprawy jakości życia*

W 2013 r. 1.159 888 dzieci zostało poddanych badaniu wad postawy, pozwoliło to na zdiagnozowanie wad postawy, podjęcie działań terapeutycznych i edukacyjnych w stosunku do dzieci i rodziców. Przesiewowym badaniom słuchu w 4 i 8 roku życia zostało poddanych 1690 dzieci. Wykrycie wad słuchu, podjęcie działań terapeutycznych, przyczynia się do podniesienia jakości życia dzieci. Dzięki badaniom diagnostycznym dzieci i młodzieży z niedosłuchem rozpoznano niedosłuch u 46 dzieci, określono rodzaj niedosłuchu, oraz etiologię niedosłuchu. Realizacja zadania przyniosła efekty w postaci wykrycia wad słuchu, potwierdzenia bądź wykluczenia niedosłuchu oraz podjęcia działań terapeutycznych.

W ramach prozdrowotnego celu w 2013 r. objęto 2.232 dzieci edukacją i promocją jamy ustnej, co z pewnością obniży frekwencję próchnicy zębów. Poddano 230 dziewcząt szczepieniom przeciwko występowaniu raka szyjki macicy

Reasumując, cel operacyjny 3 *Wsparcie w opiece nad dzieckiem i młodzieżą jako profilaktyka zdrowotna na rzecz poprawy jakości życia* jest realizowany poprzez podejmowanie różnorodnych działań w wymienionym zakresie.

4. Realizacja celu operacyjnego *Profilaktyka wspierania prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz praca z rodzinami w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym*

Ponieważ wczesne reagowanie jest elementem, który zapobiega pojawianiu się sytuacji kryzysowych w rodzinach, podmioty w ramach swej działalności prowadziły analizę i udzielały pomocy rodzinom rozpoznany jako zagrożone wystąpieniem sytuacji kryzysowej. Jak wskazują uzyskane dane, rodziny zagrożone kryzysem miały możliwość skorzystania z bogatej oferty poradnictwa i terapii. Największą liczbę rodzin zagrożonych sytuacją kryzysową odnotował Miejski Ośrodek Pomocy w Zielonej Górze z uwagi na wykonywania zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* oraz ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*. Każda rodzina rozpoznana jako zagrożona wystąpieniem sytuacji trudnych była objęta przez pracowników socjalnych pracą socjalną. W 2013 r. pracą socjalną objęto 2895 rodzin, z tego 430 rodzin korzystało z pomocy społecznej wyłącznie z tej formy wsparcia. Analizę sytuacji omawianych rodzin prowadziły także: Komenda Miejska Policji (sprawdzano sytuację opiekuńczą małoletnich w rodzinie), Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej Górze, Fundacja Bezpieczne Miasto, Lubuskie Stowarzyszenie na Rzecz Kobiet BABA oraz Młodzieżowe Centrum Kultury i Edukacji „Dom Harcerza”.

W celu zastosowania wczesnej profilaktyki dokonując analizy rodzin zagrożonych kryzysem szczególną uwagę należy zwrócić na dzieci w tych rodzinach. Podmioty, które zgłosiły prowadzenie ewidencji rodzin zagrożonych kryzysem potwierdzały monitorowanie sytuacji dzieci. W ramach działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze monitoring sytuacji dzieci prowadzony był zarówno przez pracowników socjalnych, jak i asystentów rodziny w 829 rodzinach.

W ramach zapobiegania sytuacjom kryzysowym realizowano projekt „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze”. W 2013 r. działaniami projektowymi objęto 184 osoby. Zgodnie z przyjętymi kryteriami do projektu kwalifikowano osoby i rodziny znajdujące się w sytuacji kryzysowej:

- korzystające ze świadczeń pomocy społecznej,
- w wieku aktywności zawodowej,
- zatrudnione lub niezatrudnione, zagrożone wykluczeniem społecznym z co najmniej 1 powodu spośród wskazanych a art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*.

W projekcie stosowano się instrumenty aktywnej integracji edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej. Oddziaływaniom poddawano są także dzieci i najbliższe otoczenie uczestnika.

Uczestnicy projektu mieli możliwość brania udziału w następujących zajęciach:

- „Zajęcia aktywizująco-motywujące z zakresu poszukiwania pracy i zwiększenia umiejętności społecznych”,
- „Trening umiejętności komunikacyjnych”,
- „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”,

Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny w Mieście Zielona Góra
na lata 2012 – 2014 za 2013 r.

- „Warsztaty edukacyjne dotyczące sytuacji rodzin osób uzależnionych”,
- „Nauka obsługi komputera i poszukiwania pracy przez Internet”,
- „Kształtowanie właściwych postaw wobec problemów życiowych”.

Tak skonstruowana oferta wsparcia realizowana przez specjalistów pracy z rodziną, terapeutów, psychologa, doradcę zawodowego, pracowników socjalnych – gwarantowała zwiększenie świadomości rodziców w zakresie prawidłowych wzorców wychowawczych oraz zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych.

Program nakierowany na pracę z rodziną zagrożoną kryzysem realizowały także w 2013 r. Fundacja Bezpieczne Miasto realizując program „Bezpieczna rodzina w bezpiecznym mieście – 3 edycja” oraz Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka, prowadząc warsztaty dla rodziców.

Pozostając w obszarze profilaktyki i zapobiegania sytuacjom kryzysowym należy stwierdzić, że zielonogórska rodzina posiada szeroki i bezpłatny dostęp do specjalistycznego poradnictwa prawnego, psychologicznego, w zakresie uzależnień, pedagogicznego czy logopedycznego. Prowadzone są również terapie indywidualne, grupowe, rodzinne oraz mediacje. Podmioty, które oferują bezpłatne poradnictwo to m.in. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Związek Lubuskich Organizacji Pozarządowych, Lubuski Ośrodek Profilaktyki i Terapii, Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współzależnienia, Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Obywatelskiej Civis Sum oraz Stowarzyszenie Mediatorów „BATNA”. Tak duża liczba podmiotów oraz szeroka oferta pozwoliła na skrócenie czasu oczekiwania na pomoc specjalistów, udzielanie niezwłocznego wsparcia rodzinom w kryzysie, poprawę funkcjonowania rodzin i osób korzystających ze wsparcia oraz poprawę relacji między członkami rodziny.

Podsumowując cel 4. *Profilaktyka wspierania prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz praca z rodzinami w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym* należy stwierdzić, że w mieście Zielona Góra podejmowanych jest wiele działań w tym zakresie, co przekłada się na szeroki dostęp do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego z różnorodnych dziedzin.

5. Realizacja celu operacyjnego *Interdyscyplinarna praca z rodzinami niewydolnymi wychowawczo, zagrożonymi odebraniem dziecka*

Jednym z podstawowych oddziaływań skierowanych do rodzin niewydolnych wychowawczo są warsztaty dla rodziców. Analizując dane uzyskane w zapytaniach ankietowych stwierdzić należy, że rodzina zielonogórska ma bezpłatny dostęp do tego typu zajęć. Podmioty podejmujące działania na rzecz wzmocnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych to m.in. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka oraz Biuro Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Fundacja Bezpieczne Miasto, Wojewódzka i Miejska Biblioteka im. C.K. Norwida.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w projekcie „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zielonej Górze” w 2013 r. prowadził zajęcia z zakresu kształtowania właściwych postaw wobec problemów życiowych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, sposobów radzenia sobie z agresją, pracę z osobami współzależnymi. Podczas ośmiu cykli warsztatów skierowanych do osób z problemami opiekuńczo-wychowawczymi objęto wsparciem 62 osoby. Zajęcia realizowano w formie warsztatów, pogadarek, dyskusji, burzy mózgów, prezentacji krótkich filmików edukacyjnych. Oferta zwiera także pomoc terapeutyczną i psychologiczną. U osób, które brały udział w ww. zajęciach lub korzystały z pomocy terapeutów i psychologa zaobserwowano zwiększenie świadomości w zakresie prawidłowych wzorców wychowawczych, a także nabycie oraz zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych. W tym miejscu należy podkreślić, że każda rodzina pozostająca pod opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zielonej Górze, jest objęta pracą socjalną mającą na celu zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie stosowania prawidłowych wzorców wychowawczych, poprawy relacji między członkami rodziny, wzmocnienie pozytywnych postaw rodzicielskich oraz rozwinięcie kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców.

Zajęcia służące wzmocnieniu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych były prowadzone również w Biurze Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Biuro wspierało organizacje pozarządowe oraz kościelne osoby prawne prowadzące placówki wsparcia dziennego oraz realizujące działania na rzecz wzmocnienia kompetencji wychowawczych rodziców, m.in. poprzez przekazywanie materiałów informacyjnych.

Z kolei Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka realizował projekt „Być dobrym rodzicem - wspieranie lubuskich rodzin znajdujących się w kryzysie rodzinnym”. Osoby uczestniczące w przedsięwzięciu mogły bezpłatnie korzystać z warsztatów dla rodziców oraz:

- terapii indywidualnej,
- terapii małżeństw i par,
- mediacji rodzinnych,
- wykładów.

Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny w Mieście Zielona Góra
na lata 2012 – 2014 za 2013 r.

Ponadto Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka realizował warsztaty: „Chcę być dobrym rodzicem”, „Ojcem pozostanę na zawsze”, „Zostałam samotną matką”, „Będę mamą! Jestem mamą!”, pomocą w formie warsztatów zostało objętych 76 osób. Natomiast Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna oferowała warsztaty: „ Jak mówić żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać żeby dzieci do nas mówiły”, „Warsztaty dla rodziców dzieci z ADHD”, „Warsztaty dla rodziców dzieci przedszkolnych”, „Warsztaty dla rodziców dzieci niepełnosprawnych”, „Warsztaty dla rodziców dzieci sześciolletnich”, „Warsztaty dla rodziców dzieci sprawiających trudności wychowawcze”. Fundacja Bezpieczne Miasto zrealizowała warsztaty psychoedukacyjne dla 12 rodziców, a Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C.K. Norwida objęła warsztatami szacunkowo od 9 do 12 osób.

Realizując cel pracy z rodziną niewydolną wychowawczo, zagrożoną odebraniem dziecka, rodzinom wymagającym pogłębionego i mocno zindywidualizowanego wsparcia przyznawano wsparcie w formie przydzielenia asystenta rodziny. W 2013 r. zatrudnionych było 9 asystentów rodziny, z czego jedna osoba była zatrudniona w ramach robót publicznych, a 4 w ramach realizowanego projektu. Zatrudniono tylko jednego nowego asystenta rodziny. W 2013 r. pomocą asystenta objęto 115 rodzin, z czego z których 20 nabyło umiejętność samodzielnego funkcjonowania i rozwiązywania problemów. Ponadto działania asystentów rodziny wśród rodzin, u których stwierdzono potrzebę indywidualnego wsparcia i pracy interdyscyplinarnej w podnoszeniu kompetencji wychowawczych propagowali pracownicy socjalni.

Podsumowując realizację celu 5 *Interdyscyplinarna praca z rodzinami niewydolnymi wychowawczo, zagrożonymi odebraniem dziecka* należy stwierdzić, że rodzina niewydolna wychowawczo, zagrożona odebraniem dziecka jest otoczona wszechstronną opieką i ma możliwość skorzystania z szerokiej oferty bezpłatnego uczestnictwa w różnorodnych programach i warsztatach, realizujących edukację służącą wzmocnieniu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców. Podmioty realizujące zadania w tym zakresie dokładają wszelkich starań, aby zmotywować rodziny do podjęcia współpracy i zmiany postaw rodzicielskich tak, aby dzieci mogły pozostać w rodzinie biologicznej.

Z uwagi na liczbę rodzin, jaka jest rozpoznana przez podmioty realizujące Program wskazane jest kontynuowanie ww. działalności.

6. Realizacja celu operacyjnego *Wspieranie kadr zajmujących się pomocą rodzinom*

Zmieniające się przepisy prawne, pojawiające się nowe problemy społeczne, konieczność radzenia sobie w sytuacjach bardzo trudnych powoduje, że w celu zwiększenia skuteczności pomocy należy doskonalić i rozszerzać osiągnięte wcześniej przez pracowników socjalnych umiejętności i wiedzę.

W związku z koniecznością zarumienia większej liczby pracowników socjalnych w 2013 r. zatrudniono 6 pracowników socjalnych, z tym, że 5 zatrudniono na prace interwencyjne i roboty publiczne.

Organizowaniem konferencji, warsztatów, seminariów tematycznych dla osób zawodowo zajmujących się pomocą rodzinie zajmują się takie podmioty jak: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Związek Lubuskich Organizacji Pozarządowych, Towarzystwo Rozwoju Rodziny, Biuro Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współzależnienia. Warto nadmienić, że szkolenia, konferencje czy warsztaty realizowane przez wskazane podmioty są bezpłatne. Analiza informacji zwrotnych od podmiotów realizujących program pozwala na stwierdzenie, że oferta szkoleniowa skierowana do pracowników profesjonalnie zajmujących się pomaganiem pozwoliła na podwyższenie posiadanych umiejętności, zdobycie nowych i poszerzenie dotychczasowej wiedzy.

Osoby profesjonalnie zajmujące się pomaganiem mogą również skorzystać ze wsparcia w formie superwizji zewnętrznych oraz grupach ewaluacyjnych m.in. w Towarzystwie Rozwoju Rodziny, Fundacji Bezpieczne Miasto, Biurze Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czy Wojewódzkim Ośrodku Terapii Uzależnień i Współzależnienia.

III. PODSUMOWANIE

Program Wspierania Rodziny w Mieście Zielona Góra na lata 2012 – 2014 wyznacza kierunki działań dla instytucji, placówek i organizacji działających w obszarze pomocy rodzinie spajając działania sektora publicznego oraz pozarządowego.

Analiza podejmowanych działań wskazuje na to, że podmioty realizujące cele i zadania określone w Programie dokładają starań, by oferta wspierania zielonogórskich rodzin była szeroko dostępna i dopasowana do ich potrzeb. Na podstawie złożonych ankiet stwierdzono podejmowanie różnorodnych działań na rzecz wspierania form organizowania czasu wolnego służących umacnianiu więzi rodziny. Liczne podmioty organizują całorocznie nieodpłatne imprezy, festyny dla dzieci i całych rodzin, dzięki którym czas wolny dzieci i młodzieży, a nierzadko ich rodziców jest spędzany w sposób kulturalny, konstruktywny i rozwojowy. Liczba bezpłatnych kolonii, obozów oraz stacjonarnych form wypoczynku letniego i zimowego zabezpiecza rodziny w trudnej sytuacji finansowej oraz daje dzieciom z rodzin w sytuacji kryzysowej szansę na spędzenie czasu wolnego w sposób aktywny i rozwijający zainteresowania. Liczne placówki wsparcia dziennego prezentują bogatą ofertę spędzania czasu wolnego po szkole dla dzieci z rodzin wykluczonych społecznie. Możliwość udziału w aktywnych formach wypoczynku przez dzieci i ich rodziców integruje rodziny, a umacniając więzi rodzinne zapobiega występowaniu patologii społecznych.

Dużym osiągnięciem miasta Zielona Góra jest realizacja Programu Wyrównywania Szans Edukacyjnych, który dzięki powszechności i nieodpłatności niweluje różnice i wspomaga rozwój psychospołeczny dzieci i młodzieży z różnych środowisk, promuje i kształtuje zdrowy styl życia. Zwiększanie dostępu do wiedzy w ramach Programu Wyrównywania Szans Edukacyjnych, zwłaszcza dla uczniów mających trudności w nauce i rozbudzanie aspiracji edukacyjnych uczestników projektu, szczególnie uzdolnionych i utalentowanych, wzmacnia potencjał miasta.

Analizując realizację celu nakierowanego na profilaktykę zdrowotną dzieci i młodzieży można stwierdzić, że oferowane badania diagnostyczne wykonywane bezpłatnie w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia stanowią znaczne wsparcie w opiece nad dzieckiem i młodzieżą.

W ramach celu nakierowanego na wspieranie prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz pracę z rodzinami w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym istotne jest, że liczba rodzin rozpoznanych, jako zagrożonych kryzysem równa się liczbie rodzin, którym udzielno pomocy. Oznacza to, że żadna rodzina zgłaszająca problem nie pozostaje bez pomocy. Niezmiernie ważne jest monitorowanie sytuacji dzieci w takich rodzinach – zadanie to jest realizowane przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny oraz kuratorów sądowych.

Zadanie, które realizowane jest przez największą ilość podmiotów to zwiększenie dostępności do specjalistycznego poradnictwa rodzinnego umożliwiającego korzystanie z różnorodnych form wsparcia: poradnictwa prawnego, psychologicznego, w zakresie uzależnień, terapii indywidualnej, grupowej, rodzinnej. Z uwagi na bezpłatną ofertę poradnictwa i liczne ulokowanie punktów oferujących porady w mieście Zielona Góra, wydaje się, że mieszkańcy są

zabezpieczeni w kwestii porad prawnych, sytuacji trudnych, związanych z uzależnieniami czy problemami rodzinnymi.

Pozostając nadal w zakresie celu wspierania prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz pracy z rodzinami w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym należy zaznaczyć, że na terenie miasta Zielona Góra wdrażane są kompleksowe programy nakierowane na pracę z takimi rodzinami.

Podsumowując realizację celu związanego z interdyscyplinarną pracą z rodzinami niewydolnymi wychowawczo, zagrożonymi odebraniem dziecka, można stwierdzić, że zadania nakierowane na edukację służącą wzmocnieniu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców, organizowanie warsztatów dla rodziców oraz wdrażanie programów nakierowanych na pracę z rodziną niewydolną wychowawczo są realizowane w szerokim zakresie. W celu zwiększenia świadomości w zakresie prawidłowych wzorców wychowawczych oraz nabycia lub zwiększenia kompetencji opiekuńczo – wychowawczych należy wdrażać i rozpowszechniać informację o realizacji takich form wspierania rodziny.

Aby sprawnie i efektywnie realizować działania Programu pracownicy instytucji, placówek i organizacji muszą mieć dostęp do ciągłego podwyższania swoich kwalifikacji, wiedzy i umiejętności przez udział w szkoleniach, warsztatach, seminariach itp. Większość profesjonalnych zajęć szkoleniowych dla tej grupy osób organizuje Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. Istotne jest, że szkolenia, konferencje, warsztaty i seminaria zgłoszone przez podmioty wypełniające ankiety były zajęciami bezpłatnymi.

Podkreślić należy, że zatrudnienie większej ilości asystentów rodzin oraz pracowników socjalnych pozwoliłoby na intensyfikację i zindywidualizowanie działań na rzecz rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej.

Podmioty realizujące Program w informacjach o stanie jego realizacji często wskazywały na inne działania skierowane na rzecz wspierania rodziny, o które nie zostały zapytane w ankietach. Świadczy to o wysokiej świadomości realizatorów programu o potrzebach zielonogórskich rodzin, elastycznej oraz szerokiej ofercie pomocowej podmiotów działających na terenie miasta Zielona Góra oraz ich zorientowaniu nie na jednostkę ale właśnie na rodzinę. O przychylności miasta Zielona Góra i orientacji prorodzinnej świadczy również uruchomiony od 2014 r. program Zgrana Rodzina.

Mając na uwadze doniosłą rolę rodziny w wychowaniu przyszłego pokolenia oraz zagrożenie wieloma problemami w wypełnianiu swoich funkcji należy kontynuować realizację zadań określonych w Programie.

IV. WYKAZ REALIZATORÓW I PARTNERÓW REALIZUJĄCYCH PROGRAM, DO KTÓRYCH WYSŁANO ANKIETY

1. Biuro Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2. Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej
3. Dom Kultury "Nowita" Zielonogórska Spółdzielnia Mieszkaniowa
4. Fundacja „Klub Otwartych Drzwi”
5. Fundacja Bezpieczne Miasto
6. Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej Ośrodek Regionalny w Zielonej Górze
7. Gazeta Lubuska
8. Komenda Miejska Policji
9. Kościół Chrześcijan Baptystów Zbór w Zielonej Górze
10. Lubuska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy
11. Lubuski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża
12. Lubuski Oddział Wojewódzki NFZ
13. Lubuski Ośrodek Profilaktyki i Terapii
14. Lubuskie Stowarzyszenie na Rzecz Kobiet BABA
15. Lubuskie Stowarzyszenie Profilaktyki Społecznej
16. Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
17. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zielonej Górze
18. Młodzieżowe Centrum Kultury i Edukacji „Dom Harcerza”
19. Parafialny Zespół Caritas Parafia pw. Miłosierdzia Bożego
20. Parafialny Zespół Caritas Parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego
21. Parafialny Zespół Caritas Parafia pw. św. Brata Alberta Chmielowskiego
22. Parafialny Zespół Caritas Parafia pw. św. Franciszka z Asyżu
23. Parafialny Zespół Caritas Parafia pw. Św. Urbana I
24. Polski Komitet Pomocy Społecznej
25. Polski Związek Głuchych Oddział Lubuski
26. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
27. Prokuratura Rejonowa
28. Regionalna Telewizja Lubuska
29. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
30. Sąd Rejonowy
31. Stowarzyszenia Mediatorów "BATNA"
32. Stowarzyszenie Kobiet Babska Agencja Rozwoju
33. Stowarzyszenie Moje Miasto
34. Stowarzyszenie Pomocy Osobom Autystycznym "Dalej Razem"
35. Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Obywatelskiej "Civis Sum"
36. Szpital Wojewódzki SPZOZ

Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny w Mieście Zielona Góra
na lata 2012 – 2014 za 2013 r.

---

37. Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka
38. Towarzystwo Integracji Społecznej Klub Wolontariatu
39. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
40. Towarzystwo Rozwoju Rodziny
41. Uniwersytet Zielonogórski
42. Urząd Miasta Zielona Góra Wydział Oświaty i Spraw Społecznych
43. Urząd Miasta Zielona Góra Wydział Sportu, Kultury i Turystyki
44. Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C. Norwida
45. Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia
46. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej
47. Zespół Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej "Promyk" Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
48. Zielonogórski Ośrodek Kultury
49. Związek Lubuskich Organizacji Pozarządowych

V. WYKAZ REALIZATORÓW I PARTNERÓW REALIZUJĄCYCH PROGRAM, KTÓRZY WYPEŁNILI ANKIETY

1. Biuro Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2. Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej
3. Dom Kultury "Nowita" Zielonogórska Spółdzielnia Mieszkaniowa
4. Fundacja Bezpieczne Miasto
5. Komenda Miejska Policji
6. Lubuska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy
7. Lubuski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża
8. Lubuski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża
9. Lubuski Oddział Wojewódzki NFZ
10. Lubuski Ośrodek Profilaktyki i Terapii
11. Lubuskie Stowarzyszenie na Rzecz Kobiet BABA
12. Lubuskie Stowarzyszenie Profilaktyki Społecznej
13. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zielonej Górze
14. Młodzieżowe Centrum Kultury i Edukacji „Dom Harcerza”
15. Polski Komitet Pomocy Społecznej
16. Polski Związek Głuchych Oddział Lubuski
17. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
18. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
19. Stowarzyszenia Mediatorów "BATNA"
20. Stowarzyszenie Moje Miasto
21. Stowarzyszenie Pomocy Osobom Autystycznym "Dalej Razem"
22. Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Obywatelskiej "Civis Sum"
23. Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka
24. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
25. Towarzystwo Rozwoju Rodziny
26. Urząd Miasta Zielona Góra Wydział Oświaty i Spraw Społecznych
27. Urząd Miasta Zielona Góra Wydział Sportu, Kultury i Turystyki
28. Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C. Norwida
29. Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współzależnienia
30. Zespół Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej "Promyk" Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
31. Zielonogórski Ośrodek Kultury
32. Związek Lubuskich Organizacji Pozarządowych

Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny w Mieście Zielona Góra
na lata 2012 – 2014 za 2013 r.
